

Előfizetési árak:

Égész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
Hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtatnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

A dárdai választás.

Pécs, 1901. okt. 11.

Mikor Herman Ottónak Péchy Károly pártelnökhöz intézett levelét olvastuk, lehetetlen volt a legmélyebb tisztelettel meg nem hajolnunk ama nemes intenció, a politikai tiszta idealizmus ama megkapó nyilvánulása előtt, a mely az ősz tudóst és lelkes hazafiut az abban foglaltak megírására készítette.

A mandátumvadászás mai korszakában valóságos csuda-szamba megy az olyan jelölt, aki nem azt vizsgálja, van-e kilátása a választók többségének szavazatát elnyerni, hanem azt, hogy a rá szavazók az ő politikai hitvallását osztják-e s ha azt látja, hogy nem az egyező politikai meggyőződés, hanem személyi tekintetek, vagy más mellékkörülmények közrejátszása biztosíthatják csak az ő győzelmét, akkor inkább föl se veszi a küzdelmet, mert csak olyan mandátum alapján akar helyet foglalni a parlamentben, a melyet az ő politikai hitvallásának hívei nyújtanak neki.

De a mennyire nemes és tiszteletre méltó volt a Herman Ottó levelében megnyilatkozott elv, annyira nem felelt meg annak alkalmazása éppen a dárdai kerület választóira. Ideális gondolkozású ember mindenkiről hasonló ideális gondolkozást tételez föl s mikor ebből kiindulva itéli

meg az emberek cselekedeteit, rendszeresen tévedni szokott; mert hát napjainkban az ideális fölfogásnak megfelelő cselekvés — sajnos — a legritkább kivételek közé tartozik.

Igy tévedett Herman Ottó is, mikor a dárdai kerület választóiról akként alkotta meg véleményét, hogy csak azok a választók osztják a függetlenségi párt nézeteit, akik az október 2-iki választásnál ő rá szavaztak s mindazok, akik a három szabadelpártpárti jelöltet támogatták szavazatukkal, kivétel nélkül meggyőződésből hívei a hatvanhetes kiegyezésnek és a kormány politikájának.

Hogy ez mekkora tévedés, bizonyítja a dárdai választókerületnek egész politikai multja; mert ott mindig a függetlenségi párt álláspontja volt az uralkodó s még akkor is, mikor a viszonyok nyomása alatt a függetlenségi lobogót diadalra juttatni nem lehetett, az ellenzéki színezetet soha föl nem adták. Jókai, Degenfeld, Szily László, Szendrey — mind ellenzéki programmal lettek megválasztva s jól emlékszik rá még mindenki Baranyában, hogy az egyetlen kormánypárti képviselő, Antal Gyula is úgy nyerte el a kerület mandátumát, hogy a függetlenségi magyarság rászavazott, de még zászlóikra is föliratták, hogy ezt „függetlenségi elveik föntartásával” teszik.

Aztán itt van az utolsó választás, az 1896-iki, a melyen ismét a függetlenségi lobogó jutott diadalra; mi okozhatta volna tehát, hogy ennek a kerületnek nagy többsége éppen az utolsó öt év alatt hagyja cserben eddig vallott politikai elveit s egész meggyőződésével a közönséges kormánypárt programjáért való lelkesedésből csatlakozzék a bőséges számmal fellépett kormánypárti jelöltek egyikéhez vagy másikához?

Ki van zárva ennek még a lehetősége is s az október 2-ki szavazás eredménye másként nem is magyarázható, mint hogy az nem az elvek harcának, hanem a személyes befolyások szüleménye. Hisz elvi küzdelem érvényesülését kizárja már az is, hogy maguk a pártok nem elvek, hanem személyek körül csoportosultak odaát. A kormánypárti programmal fellépett három jelöltnél személyes befolyások révén erős gyökere volt a kerületben és szavazóik legnagyobb kontingense nem az általuk vallott programra, hanem a jelöltek személyére volt tekintettel szavazata leadásánál.

Nem úgy áll tehát a dolog, hogy a pótválasztásnál a függetlenségi jelölt nem támaszkodhatnék függetlenségi elveket valló többségre, hanem a kormánypárti jelöltek bármelyike is, ha őszinte akar lenni, kénytelen beismerni, hogy a táborának zöme

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Zug a szélvész . . .

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Zug a szélvész, szomorúan
Rezg a levél az ágon,
Nincsen senkim, nincs nyugalomam
Már ezen a világon.
Hej pedig ha visszajönné,
A ki engem elhagyott . . .
Nem lenne ez a nagy világ
Nekem oly elhagyatott.

Temetőbe' minden csendes
Oda néz a holdvilág,
Csillag ragyog s már nem rezeg
Az a korhadt kis faág;
Nyugodt már az én lelkem is,
Nem bántja most semmitem;
Ott nyugszik a temetőben
Az én hűtlen kedvesem.

Nagy Károly.

Böske nékje.

Mult évben Gubócon nyaraltam. Ismerőseim ugyan úgy értesültek, hogy Abbáziában üdülök s akkoriban az abbáziai fürdővendégek névsorában is szerepeltem. Ez azonban csak szemfényvesztés volt, amolyan ártatlan fogás,

mert csak nem mondhatom — mikor a mai világban mindenki drága fürdőkben szórakozik — hogy én a gubóci homokbuckák közt nyaralok.

Higgyék el, nincs unalmasabb valami, mint az a komisz falu. Alig vártam, hogy vége legyen a fürdőzésemnek. Napokon keresztül máriást játszottam a patikarossal, egyik nap nála voltam, másik nap ő jött át hozzám.

Gyönyörű, virágillatos reggel volt — így szeretném kezdeni, de a történeti büség kedvéért be kell vallanom, hogy szakadt az eső. Hát ezen a mérsékelt illatos reggelen említett kártyakompanistámhoz indultam. Az utca egyetlen trottoárját (egy keskeny pallót) egyik félemeletes ház előtt teljesen bekebelezte a víz s a merre csak elláttam, végtelen sártenger terült el.

Tanács nélkül állottam meg. A következő percben egy bájos leányt pillantottam meg az ablakon kihajolva. Piros babos kendője incselkedően lobogott felém s kék szeme és fitos orrocskája olyan zavarba hozott, hogy a következő percben egy ügyetlen lépés folytán a sártenger közepében lubickoltam.

Ki lehet ez a szép leány?!

*

Másnap — gyönyörűen sütött a nap — ugyanabban az időben a megjelölt ház előtt voltam. Visszakapta a fejét, amint megpillantott, hogy a következő percben megint kitekintsen. Megemlitem a kalapomat. Mosolyogva bólintott.

Milyen bájos kis falu mégis ez a Gubóc.

Böskének hívták, Dombi Böskének, a tüzoltó tóparancsnok unokahuga volt.

Ezentul gyakran sétáltam el az ablak alatt. Harmadnap levelet kötöttem egy körre s bedobtam az ablakon. Színházban láttam, hogy így tettek valamikor régen dicső elődeim is a — troubadourok.

Másnap, a mint elhaladtam az ablak alatt, egy levél hullott lábaim elé. A válasz! „Csacsi! Hisz én is szeretem magát. De vigyázzon, nehogy a bácsi észrevegye, mert szörnyen haragudnék. A csókjait visszaküldöm.”

Ezentul mindennap érintkeztünk, levél útján. S olyan poétikusan szép volt a mi üznetváltásunk.

Egyszer csaknem baj történt. A ház előtt mentem el s gyönyörűtánsan szórtam a csókokat az ablak felé.

A vér meghűlt ereimben, — a függöny mögött hervadt arcnak örvendő éltes asszony-ság állott.

Bájosan mosolygott vissza.

*

Harmadnap remegve gondoltam arra, hogy hátha ismét az éltes asszonysággal találkozom.

Böske állt az ablakban. Hirtelen ledobott egy összegyűrt papírost:

„Vigyázzon! A néni azt hiszi, az ő kedvéért sétál az ablak alatt. Vessen rá minél szerelmesebb tekinteteket. Meg kell hagyni tévedésében, mert nagy baj lenne. Ugy legyen! Érti?”

olyanokból áll, a kik személyes hívei, de programjával ellentétes politikai nézeteket vallanak.

A pótválasztásból kimaradt két jelölt hívei most fölszabadultak a személyes tekintetek alól, a melyeknek politikai nézeteiket alárendelték az első választásnál s ha most a pótválasztásnál egyedül benső politikai meggyőződésüket követik, amint hogy most már mást nem is követhetnek, akkor biztos diadalra juttatják Hermann Ottó függetlenségi zászlaját. Mert ez felel meg a dárдай kerület politikai hagyományainak és választói minden személyes melléktekintetektől megtisztult politikai hitvallásának.

Mutassák meg tehát, hogy olyan elvi alapon nyújtanak megbízást a parlamentbe hazánk nagynevű tudós fiának, Herman Ottónak, a mely méltó az ő tiszta, elvű multjához és fenkölt politikai idealizmusához.

* **A pincehelyi kerületből** értesítik lapunkat, hogy annak a nagy izgatásnak ellensúlyozására, a mely az ottani párságnak a néppárt élén álló tagjai részéről még mindig folyik, a tamási róm. kath. hívek *He-tyey* Sámuel megyéspüspökhöz a következő kérvényt intézték:

„Méltóságos Püspök Ur! Szentelt Főpásztorunk! — Lelkünk mélyéből szakad fel az a fájdalmas sóhajtás, melyet Méltóságodhoz küldünk. Előttünk lebegnek az október 2-iki pincehelyi választás rémes eseményei. Nem alkotmányos küzdelem volt az, a mit a néppárt e kerületben véghez vitt. Elszomorító viszonyok és helyzet. Szemben áll testvér a testvérral, hívó a hívóval. Beláthatlanok a következmények! És mindez történik a szeretet vallása nevében.

Esdve fordulunk Méltóságodhoz, emelje fel atyai intő szavát! Ne engedje az izgatá-

No ez gyönyörű dolog lesz!

Egy ideig nem történt semmi. Idillünket nem zavarta mi sem, csak néha-néha tűnt fel az argusszemű asszonyosság a láthatáron, jobban mondva az ablakban. Ilyenkor néhány szerelemittas pillantást menesztve feleje, igyekeztem mielőbb eltűnni.

Egy alkalommal levelet is dobott le:

Vigyázzon fiatal ember, ne legyen olyan vakmerő! Ha Bendeguz (igy hívták az urár) észreveszi, végünk van!

*

Talán egy hét is elmúlt azóta. Bözsikével mindennap találkoztam — persze csak úgy, az ablakon keresztül.

Vasárnap reggel volt.

Előkerestem egy kavicsot s rákötöttem a levelet. A következő pillanatban beröpült a kő a nyitott ablakon. Sakálszerű üvöltés volt rá a felelet.

Menekültem. A következőket már csak hallomásból tudom. Bözsike beszélte el.

A nagybátyját, a tűzoltó-főparancsnokot találtam orron. Általános felfordulás keletkezett. A bácsi orditozott. Először az ablakon akart kiugrani az ismeretlen merénylő után, a következő percben azonban megakadt a szeme a kőhöz erősített levelel.

A néni az ájuláshoz volt közel.

A dühöngő férfi felbontotta a levelet. S oh, én ostoba! — alá volt írva a nevem.

*

Másnap egy generális forma, arany si-

sok folytatását! Ne engedje, hogy a kath. lelkesek és segédlekesek a hit virágját oda dobják újra a politikai küzdelmek porába. — A legmélyebb tisztelettel maradunk Méltóságodnak igaz hívői.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt kiküldötteként a kerületbe érkezett *Ráth* Endre, az országos párt titkára, szombaton pedig a pártnak 10—15 képviselő tagja érkezik oda, kik községenként gyűléseket tartanak s a választás napjáig, október 16-ig a kerületben maradnak.

Magyarország elmebeteg-ügye.

(A belügyminiszter jelentése.)

Pécs, 1901. okt. 11.

A belügyminiszterium most tette közzé Magyarország elmebetegügyére vonatkozó 1900. évi jelentését. A tartalmas és tanulságos jelentést a következőkben ismertetjük:

Első sorban konstatálja a jelentés azt a bámulatos haladást, mely az elmebeteg-ügy rendezése terén tapasztalható. Az 1899. évi elmeügyi állapotokhoz képest az 1900. évi eredmény tényleges haladást jelent. Az elmebeteg jogvédelmét, intézetben tartásukat rendeltileg oly módon szabályozták, hogy annak a régi, de alap nélküli gyanúnak, mely azt állapította meg, hogy a betegeket az elmeegógyintézetekben jogtalanul tartják vissza, elejét vették.

Sajnos, hogy még mindig nincs elegendő hely az elmebetegek befogadására. Tavaly is számos esetben meg kellett tagadni a felvételt, mivel az elmebetegeket helyszűke miatt nem tudták befogadni. Miért is újból tárgyalásokat indítottak egy gazdasági telep (koloniális) rendszerrel kapcsolatos, 1000 elmebeteg befogadására képes új elmeegógyintézet felállítására iránt. Ezt a nagy intézetet Budapesten állítják fel, míg ellenben a vidéki kórházakat nagyobb elmebeteg osztályokkal hozzák kapcsolatba. Az ilyen elmebeteg-osztályok színvonalát pedig az által akarják emelni, hogy azokban az elmeegógyászat terén kiképezést nyert szakorvosokat fognak alkalmazni. A múlt évben ezenkívül 50 hülye befogadására 120 ezer korona költséggel hülyeintézetet építettek a fővárosban.

sakos ur állított be hozzám. Kezeim pazarul fehér keztyük pompáztak.

— Uram! — harsogta a megsebzett oroszán hangján — ön elcsábította kedves nejemet, válaszszon: kard vagy pisztoly!

S az egyik fél keztyüt oda vágta az asztalomra, majd szelid hangon tette hozzá:

— Részemről a pisztolyt ajánlanám legmelegebben.

— Azért is a kardot választom — válaszoltam flegmával.

— Feltétlenül a pisztoly mellett kell maradnunk . . . kérem, tegye meg a kedvemért — mondta olvadékony hangon.

— Nem engedek. Nekem kard kell.

— De nem lehet, értsen meg!

— Nem? Miért?

— Mert csak egy kard van . . . a postamesteré . . . tudja negyvennyolcban nagyon vitéz katona volt, egyszer egymaga megszállt egy egész armádiát . . . S nem találunk hozzá párt az egész faluban.

— Annál jobb! Akkor nem verekszem.

A vén sas bosszusan huzta össze szemöldökét.

— Akkor ön gyáva nyul! — jelentette ki.

— Elég uram — szóltam — elfogadom a pisztolyait.

*

Fölállottunk a dohányhodály háta mögött. Itt fog lefolyni az öldöklő harc. Az orvos, kinek a párbajnál jelen kellett volna lenni, megbetegedett. Nem baj, megjelent helyette a

A felvett betegeknel a körjelzés szerint a tébolyodottság (vesania) és a terjedő hűdéses elmezavar (paralysis progressiva) csaknem egyenlő arányban, felesen fordul elő. Mindkét kóralak az élet küzdelmei következtében beállott kimerülés végkövetkezménye. A betegség főleg a középosztály tagjait sújtja, a kikenél a mindennapi élet mindennapi új küzdelmet is jelent. A terjedő hűdéses elmezavar a női nemnél évről-évre szaporodik. Ez is mutatja a nők roppant nehéz helyzetét a megélhetésért folytatott küzdelemben. Szomorú, hogy a terjedő hűdéses elmezavar betegek közül, egyetlen esetet kivéve, gyógyulás elő nem fordult. A nőtlének és hajadonok nagyobb részét képezik az elmebetegeknek.

Vallás szerint a múlt évben 1550 római-katolikus, 426 református és 524 zsidó vallású elmebetegot vettek fel. Így tehát az ország lakosságát véve alapul, az elmebetegek legnagyobb százalékát a zsidók, legkisebbet a róm. katolikus vallásúak teszik. Foglalkozási ágakat véve alapul, a százalék emelkedése szerint a napszámosok, földművesek, tisztviselők és kereskedők következnek a sorrendben.

A betegség okainak legnagyobb része ismeretlen. Az ismert okok között a legnagyobb százalékban fordul elő az öröklés, azután az alkoholizmus és a lelki behatások, mint betegség okok következnek. Az elmebetegség a nagy idegközpont megbetegedése lévén, az elhunyt elmebetegeknel a halál okaként az idegrendszer kimerülése lép fel a legtöbb esetben.

Az összes elmebetegek között az állami intézetekben 126 büntető elmebeteg kezeltetett, kik alapjukban véve eldurvult erkölcsük, tettelegességre és kitörésekre való hajlamuk miatt más nemű elhelyezést igényelnének.

Az elmebetegek testi egészsége a lehető legjobb volt. Ez a gondozás üdvös eredménye.

Az egész országban a múlt év folyamán az elmeegógyintézetekben 7485 elmebeteg nyert elhelyezést és 2995 gyógyult elmebetegot bocsátottak el. Az év végén 4590 elmebeteg maradt intézeti ápolás alatt.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel felkérjük, szíveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

patikus. A hodály tetején foglalt helyet, hogy az ellenséges golyóktól mentes legyen.

Elfoglaltuk helyeinket. A patikus a tetőn fogvacogva kezdett számolni:

— Egy . . .

— Tyü, az argyélusát — mondta rettenetes ellenfelem.

Két nő rohant elő a ház mögül. Böské és a nagynénje volt.

A kis leány átkarolta a nyakamat.

— Nem, nem! Nem engedlek meghalni.

Ónagysága a vén sas fejét kezdte szapulni, szoknyája zsebébe rejtve az öldöklő szerszámot.

— Bácsi, édes bácsi, ne nézzen olyan csunyán — kérlelte Bözsike — hisz engem szeret . . . nekem irt akkor . . .

Bendeguz ur arca lassankint kiderült.

— Hát te . . . ?

— Hát persze, bácsi . . . No béküljenek ki, mert őt is kell majd szeretni . . . az uramat!

*

Boldogan hagytuk el a rettenetes párbaj színhelyét.

Útközben mellénk került a néni. Hallottam, amint hálalt szívvvel sugta a Bözsikének:

— Te drága, önfeláldozó gyermek!

*

Bözsike azóta a feleségem.

A kedves nénitől több mint száz mértöldnyire lakunk.

Hírek.

Pécs, 1901. okt. 10.

Rendjel . . . minden bokorban.

Csun khinai herceget berlini látogatása alkalmával estélyre hívta meg egy nagyrangú államhivatalnok s a herceg, hogy meghálálja a vendéglátást, rendjelekkel teli dobozzal ment az ünnepre. Akinek a vendégek közül megtetszett az arca, azt nyomban lovaggá is ütötte a menny fiának testvére. Így járt a házi gazda gimnázista fia és annak barátja is, akiket bemutatott Csun hercegnek. A khinai fenség mosolygott, hunyorított a szemével és — a két fiút dekorálta.

A főntebbi jelenetet, amely berlini levelezőnk eléggé nem kárhóztatható hanyagsága folytán csak ilyen szűkszavuan érkezett Pécsre, — minden alapot nélkülöző forrásból a következő részletekkel egészítem ki:

Csun (beszélgetést folytat a vendéglátó államhivatalnok fiával): Jársz-e fiam iskolába?

Fiu: Még nem.

Csun: Nagyon helyes.

Fiu: De azért tudok ám számolni, kétszer kettő az hét.

Csun: Nagyszerű, micsoda lángész! Fiam ezért kitüntetek a »Sárgapityke-rend« nagykeresztjével. Hát ez a kékszemű apróság ki?

Kékszemű: A Józsi pajtása vagyok.

Csun: Éljen! Mivel pedig olyan szép kék a szemed, neked adom az »Ócska kapukulcs« középrendjét, a noteszembem pedig kitüntetek egy $\frac{2}{3}$ kalkulussal.

Egy leány: Csun bácsi, az én papámnak van egy olyan nagy majma, mint a bácsi.

Csun: Nem is igaz, mert akkora majom nem létezik. Minthogy pedig ezt nem tudtad, csupán az »Alsószoknya-rend« kis érmét kapod.

Kis leány (sirva fakad): Brütyühü . . .

Csun: No ne sirj, tetejébe kinevezlek villamos vasutnak. Jó lesz?

Kis leány: (mosolyogva): Nagyon jó.

Csun (egy frakkos uri ember felé közelvedve): Uraságod úgy látszik, hogy idegen.

Idegen: A mint veszszük.

Csun: Ezt okosan mondta, ezért lovaggá ütöm (akkorát üt a vállára, hogy a kitüntett beleroskad.)

A tolmács mindezeidig hünen teljesítette az átfordítás kötelezettségét, a továbbiakban szabad folyást enged a fantáziájának.

Schmactwure (német királyi tanácsos elébe megy a hercegnek és mélyen hajlong); Oh te vadállat, mekkora barom is vagy!

Tolmács: Azt mondja, hogy olyan szellemes arcod van.

Schmactwure: Az ám, hogy menne ki a divatból a förtelmes ábrázatod.

Csun: No ennek a kis ártatlannak is adunk valamit. Mit gondol tolmács ur, elég jó lesz a »Budlibicska-rend« nagykeresztje a szalonra diszitással?

Tolmács: Kitűnő lesz.

Csun: De most már menjünk ám haza! Eltávoznak. Az előszobában a kabátját fölsegítő szobalányt a »Piros strimfli-rend« dellepi meg, a kapuban ácsorgó hordár mellére pedig feltűzi a »Kis kuffer-rend« lovagkeresztjét.

Dán.

Hóhérok egyesülete.

Egy prágai lap írja a következőket: Az osztrák, magyar és német hóhérok egyesületet alkottak anyagi és erkölcsi érdekeik védelmére. Elnökké a prágai hóhért választották meg.

Tehát már ők is! Teljesen megbízhatlan forrásból jelenthetem, hogy csak a napokban alakult meg az »Egyesületekhez nem

tartozók egyesülete«, most pedig a hóhérok következnek utánuk.

Az alakuló közgyűlés meglehetősen viharos lefolyású volt. A belügyminiszter ugyanis visszaküldte az alapszabályokat, hogy lásák el függelékekkel. Igaz ugyan, hogy ez a leirat rendkívül kötelező hangú volt, a hóhérok mindazonáltal tiltakoztak az ellen, hogy egy miniszter elfojtsa a szabad gondolkodást, hiszen ők teljesen függetlenek s a miniszter ur híveit is ők hozzák függő viszonylatba a bitófával.

Erre válaszolt a belügyér, most már gyöngédebb hurokat pengetve s így az alakuló gyűlés valamivel nyugodtabb lett a későbbi órákban.

Az első felszólaló Strik Ábel volt. Kifogásolja, hogy az ügyészségek csak egyszerű kutyabőr keztyűre való összeget utalványoznak számukra a kivégzéseknél, holott a szarvasbőr sokkal lágyabb.

Követelték folytatólag a fizetésjavítást is, még pedig nemzetiségi viszonyok szerint. Alföldi legényért 50 forint jár, (ismétlődő eseteknél községenként 30 százalék engedés.)

A német mindenütt háromszorosan számít, a cseh négyszeresen, minthogy az olyan népség, hogy még a bitófa alatt sem foglalkozik vele szívesen az ember.

Kimondták aztán, hogy az egyesületi tagoknak a nagyságos cím dukál. Aki nem lép be az egyesületbe t. c.

Sulyos sérelmük közé tartozik, hogy ha kivégzésre utaznak, nincs szálloda, amely befogadja őket. Erre való tekintettel húzamos tanácskozás után elhatározták, hogy ezentul önmagukba fognak szállni.

Több apróbb javaslat letárgyalása után lakomára gyűltek egybe, amelyen a pincérek spárgát szolgáltak fel. Közben Dorbicsek Dunkó, a kar doyenje szemelvényeket olvasott fel a »Hóhér kötelé«-ből.

A pezsgőnél Bali Mihály indítványára üdvözlő táviratot küldtek Széll Kálmán belügyminiszternek először azon szempontból, hogy a Bánffyista képviselőket kivégezte, másodsor az azon szimpátia miatt, hogy Bali kezeltjeit széll-bali-ütés szokta érni.

Bob.

Napirend 1901. október 12-én.

Naptár: szombat, okt. 12. — Róm. kath.: Miksa. — Prot.: Miksa — Görög-kelet. (szept. 29.) Kiriák. — Zsidó: Tischri 29. — Nap két 6 órákor; nyugszik 5 óra 6 perckor. — Hold két 5 óra 50 perckor reggel; nyugszik 4 óra 46 perckor délután. Ujhold 2 óra 11 perckor délután.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: hideg idő, borulás és szél várható.

A számonkérőszék ülése d. e. 9 órákor a megyeházán.

Színház: A »Bolond«, operett.

— (Személyi hírek.) Báró Fejérváry Géza m. kir. honvédelmi miniszter ma Budapestről, fia báró Fejérváry Imre főispán meglátogatása céljából, Pécsre érkezett. — A tegnapi esti 8 órai gyorsvonattal Albach lovag vezérőrnagy Pécsre érkezett.

— (Jogász táncmulatság.) Eljött az ősz, a poeták ezreinek lelkében felcsendül a rim, ha nem is egészséges, ha sántikál is, mégis megszületik. Ideális álmok fogják el a lelkeket, ábrándoznak a mulandóságról, bölcselkednek a halandóságról s a sok bölcselkedés között napvilágra jön a sokat hánytorgatott problema: miért mindaz, a mit az élet kínál, ugysis elmulás a vége. Így gondolkodnak sokan, ezt hánytorgatják elméjükben. Már készek a »töredelmesek köntösét« magukra öltetni, mert mindennek vége: az elmulás. Haszontalan filozófia, miért támasztod föl a kételkedést! El kell vetni a gyötrő gon-

dolatot, élni kell addig, a míg lehet. Élni biz! A mi jogászaikat nem fogja el ez a betegség, még pezsdül bennük az élet, hódolnak a mulatságnak. Ők nem engedik át magukat annak a hóbortos »elmulás« gondolatának, megcáfolni igyekeznek és cáfolásuk közeledik már. Egy őszi táncmulatságot rendeznek a legközelebb, valószínűleg november első felében. A dátum még nincs meghatározva, de mulatság lesz bizonyára. Hány ifju, bohó kedély örül ennek a mulatságnak. Hány kis ideális leány lelkében támad bizonyos csodás, kimondhatatlan érzés erre a két szóra: jogász táncmulatság. Magányos óráikban, hogy ábrándoznak arról a mulatságról, képzeletükben már ott állnak remegve a táncteremben s lesik azt a barnát, vagy azt a szökét, a ki táncra perditi őket. Édes leány álmak, az ifjuság legszebb kora, a melyben még tudnak örülni apróságoknak. Nincs más vágyuk, csak táncolhassanak. És a mi jogászaik mindig kitesznek magukért. Mulatnak ott a leányok Ugy lesz bizonyára most is. — Mihelyt a bizottság a mulatság napját megállapította, közöljük olvasóinkkal. Most csak hírül adtuk, hogy lesz az idén is őszi jogász táncmulatság.

— (Októberi ájtatosságok.) Templomainkban egy hét óta folynak már estenként az októberi ájtatosságok. Este hat órákor a székesegyházban és a plébániatemplomokban, tartják ezeket az ájtatosságokat Mária tiszteletére s s hívők sokasága vesz részt rajtuk mindenkor.

— (Halálozás.) Fokszabadi Szabady Ignác, babócsai kántortanító tegnap éjjel 63 éves korában elhunyt. Temetése holnap, folyó hó 12-én délután négy órákor lesz Babócsán. Halálával a gróf Somssich-családot is gyász érte, a mennyiben az elhunyt gyermeke Szabady Borbála, saárdi gróf Somssich János özvegye.

— (A pálosok letelepülése.) A pécsi püspök, Hettyey Sámuel, a pálosok rendjét, a melyet József császár törölt el hazánkban, újból le akarja telepíteni Magyarországon. A püspök mindjárt a gyakorlat terére lépett, a mennyiben a saját költségén négy fiatal magyar paulinus szerzetest neveltet. Ezeket aztán egyházmegyéjében letelepítvén, meg akarja vetni alapját az új paulinus-telepítésnek. Pécsen a diszes lyceum-épület és templom a pálosoké volt. Ide mindjárt vissza is telepíthetők a tehér barátok, kik rendi szabályaik szerint remete életet folytatnak, de a tudomány művelésére is kötelezve vannak. Az egyetlen magyarországi alapításu szerzetesrend volt a híres pálosok rendje. Ezt a szerzetesrendet a Pécs mellett levő Jakabhegyen alapította a XIII. század közepén Eusebius esztergomi kanonok, a ki a pécsi Mecsek-hegy odvaiban szétszórva élő remeteket e kolostorba összegyűjtötte, mely a Jakabhegyen épült. Romjai mai napig láthatók, valamint az ősi paulinus-barátok halastavát is jó karban tartják a mostani birtokosok. A pálosok rendje igen népszerű volt Magyarországon. Nevét Szent-Pálremetéről kapta. »Ordo Eremitarum S. Pauli.« Hatalmas kolostorai, iskolái voltak mindenfelé. Ruházatuk hóhéhr volt, innét fehér barátoknak is hívták a pálosokat. Midőn II. József a pálos-rendet Magyarországon eltörölte, számos nagyszerű épület és körülbelül 7 millió forint más vagyon maradt a meg-

szüntetett pálosok után. Ez a vagyon a vallás és tanulmányi alappal egyesített. A budapesti egyetem régi épülete és temploma, valamint a központi szeminárium épületének első és második emelete szintén paulinus épület volt. Ezenkívül a főváros területén a Zugligetben a „Szép juhásznő“-vendéglő helyén állott a híres buda-szent-lőrinci kolostor, melynek romjai maig is megvannak. Ez a magyar szerzetes-rend számos kiváló férfit és tudóst nevelt az országnak. A paulinusok közül számos püspök lett, kik aztán Magyarország történetében jelentékeny szerepet játszottak. Leghíresebb lett köztük Martinuzzi Fráter György, nagyváradi püspök, bibornok, országhormányzó. A magyar irodalomtörténet egyik rokonszenves alakja, Ányos Pál, szintén paulinus volt. De külföldön is elterjedt a pálosok rendje. Franciaországban még inkább szigorították a rendet. Ott a halálfejes barátok családja származott belőle, kik öltönyükön halálfejes jelvényt viseltek. Jelenleg a pálosoknak Ausztriában van egy kolostoruk és Censtochovában, Orosz-Lengyelországban van a főfészük. A censtochovai kolostor temploma a leghíresebb bucsujáráshelyek egyike.

— **(Jelentés a vizről.)** A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: okt. hó 11-én reggel 6 órakor a tettyei viztartóban 920, az ellentartóban 600 kb. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 785 köbméternek találtatott.

— **(Névmagyarosítás.)** Schwarz Béla lengyeltóti illetőségű, budapesti lakos vezetéknevének „Szabó“-ra kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

— **(Pályázat)** A pécsi m. kir. pénzügyigazgatásnál egy pénzügyi fogalmazói állás van üresedésben. Pályázni két hét alatt lehet a pécsi m. kir. pénzügyigazgatásnál.

— **(Pécs van utoljára.)** Az egész ország közegészségi állapotára vonatkozó augusztushavi statisztikai adatokat most adták ki hivatalosan. És ezekből az adatokból megtudjuk, hogy Pécs volt az egyetlen város, melyben augusztus hó folyamán többen haltak meg, mint a mennyien születtek. Minden más városban több volt a születés, mint a halálozás. Igaz, hogy a falvak között 63 van olyan, hol többen haltak el, mint születtek; de Pécs tudunkkal nagy város s mégis szomorú, ha közegészségi viszonyait illetőleg a falvak közé jut. Ide juttatja pedig az a háttartalan indolencia, melyet mindenki tanusít a közegészség iránt ott, a hol ellenkezőleg a közegészség javítása lenne a hivatalos kötelesség!

— **(Halál tánc közben.)** Megrendítő esetről értesít bennünket egyik tudósítónk. — Vig lakodalmat ültek tegnap Szent-Lászlón, melyen részt vett az odaváló születésznő özv. Zádori Andrásné is. Bár éltebb asszony volt már, mégis mindig jókedvű volt és most is minden táncban résztvett. A jókedv is tetőpontra hágott, a mikor egy sajnálatos körülmény zavarta meg az egybegyűlt vendégeket. Éppen ropogós csárdást jártak, a mikor a mindig vidám születésznő tancosa karjai közt összeesett. Eleinte azt hitték, hogy a szegény asszony tréfát űz, csakhamar azonban belátták, hogy itt komoly baj történt. Mire segítségére siettek, a mindig vi-

dám testből elköltözött a lélek s a még néhány perccel előbb életkedvű nő holtan, mereven terült el a földön. Minden mentő eszköz hiába valónak bizonyult. Az ily tragikus véget ért nő iránt a környékben általános a részvét. A megejtett orvosi vizsgálat szívszélhűdést konstatált. Három árva siratja benne fentartójukat.

— **(Telefon-hálózat Kaposvárott.)** A kereskedelemügyi miniszter szeptember hó elején rendeletet intézett a pécsi posta- és távirda igazgatóságához, hogy létesítse Kaposvárott is a jelentkező harminc előfizető részére a helyi telefont és eszközölje ki egyúttal Kaposvár városának a helyközi távbeszélő hálózatba való beillesztését. Kaposvári tudósítónk jelentése szerint a munkálatokhoz ekkor hozzáláttak és a napokban próbaképpen már beszélni is fognak. Bevárják azonban, míg elkészül a kaposvári helyi telefon és megtörténnek a kaposvári posta- és távirdahivatalnál is a szükséges átalakítások, a mi még egy hetet fog igénybe venni. Ekkor aztán megnyílik Kaposvár telefon hálózata is, ugy a helyközi, mint az interurban forgalomban, a mi ismét nagy haladását jelenti Kaposvár városának.

— **(A dombovári vonatösszeütközés áldozata.)** Nagy szenzációt keltett országszerte a Dombóvár-Döbrököz közötti vonatösszeütközés. Mult hó 19-én történt, hogy egyik Pécsről elindított katonai vonat Döbrököz előtt összeütközött három géppel. A katonai vonat a székesfehérvári 12. ulánus ezred legénységét szállította, kik közül Pesche József tartalékos szakaszvezető sérült meg súlyosan. Mint értesülünk, Pesche a székesfehérvári helyorségi kórházban sebeiben meghalt. Özvegye és három gyermeke siratja.

— **(Életmentő gyermek.)** A napokban Pakson szép jelét adta bátorságának Mészáros István tizenkét éves fiú, a ki a Dunából egy hat éves kis leányt életének kockáztatásával kimentett. Ugyanis a Duna parton több gyermek játszadozott s e közben közülök egy kis leány a vízbe esett. Ezt látva Mészáros István, a kis leány után ugrott és azt szerencsésen még élve kimentette a hullámokból.

— **(Szerencsétlenül járt bányász.)** Petkó István szabolcsi bányamunkást tegnap este a mint munkájából hazafelé igyekezett, sajnálatos baleset érte. Dacára annak, hogy bányászlámpáját magával vitte, a koromsötét estén nem látta meg, hogy az uton egy taliga áll s amint nekiment, oly szerencsétlenül botlott meg, hogy bal lábát kitérte s fején is súlyosabb zuzódást szenvedett. Petkót beszállították a bányász-kórházba, hol ápolás alá vették.

— **(Talált hulla.)** Ma reggel jelentették a rendőrségen, hogy a Makár hegyen a Girardi-féle szőlő közelében egy holt ember fekszik. Az ügyletes rendőrbiztos az orvossal ki is ment a jelzett helyre, a hol csakugyan találtak egy embert. A tetemet beszállították a temető hullaházába, a hol nyomban megejtették a vizsgálatot. — A hullában felismerték Kocsis Péter Szőlő-utcai lakost. A tetemen semmi öröszak nyomai nem látszottak s így a gyilkosság büntette nem forog tőnn. Kocsis részeges volt, ritkán találtak

józan állapotban. Az éjjel is valószínűleg sokat ivott és a szőlőhegyen szélhűdés érte. A tetemet holnap fölboncolják.

— **(Öngyilkos kocsis.)** Az egyik szomszédos község határában a napokban a hatóság embereinek őrjárata egy az országúton gazdátlanul haladó kocsival találkozott, melyet megállítottak s ekkor legnagyobb meglepetésükre látták, hogy a kocsiiban egy ember fekszik átlőtt koponyával, holtan. Mint a további vizsgálat során kiderült, a halott ember Gráf József ottani lakos Mihályi István nevű kocsis, ki öngyilkossági szándékkal egy mellette levő revolverrel fejbe lőtte magát. Az öngyilkost beszállították a községbe.

— **(Mentő tanfolyamok.)** A budapesti mentőegyesület, hogy nagyobb dicsőretet ne mondjunk erről a humánus intézményről, pompásan bevált s a legtöbb vidéki város, mely csak szerét ejthette, igyekezett a maga városában mentőegyesületet alakítani. A belügyminiszter — most ujlag — leiratot intézett valamennyi törvényhatóságához, mely leiratában mentőegyesületek szervezésére hívja fel a törvényhatóságokat. Nálunk már körülbelül két évvel ezelőtt itt járt dr. Virosetek a fővárosi mentőegyesület tagja, s akkor látva azokat a praktikus s főleg az első segélynyújtás tekintetében fontos előadásokat, nagy lelkesedéssel nálunk is mentőtanfolyam létesítéséről beszéltek. Természetes, hogy azóta sok viz lefolyt a Dunán s csak terv maradt a terv, melynek létesítését tán ismét előre tolja egy kissé a legujabb belügyminiszteri leirat.

— **(Az időjárásról.)** A körülbelül negyvennyolc órával ezelőtt kezdődött hideg időjárás még egyre tartja magát s az időközben a város fölött elfütyülő szél oly hideg, hogy szinte abnormális. Ez az időjárás a m. kir. földművelésügyi miniszterium időjelző állomásának jelentése szerint abban leli okát, hogy a felvidéken már napok óta erős, jéggel vegyített esőzések voltak, melyek a tekintélyes hőszűnyedést mozdították elő. A jelentések szerint azonban ezek az esőzések már elmúltak s így a hőmérséklet helyreállta után októberben is még néhány derűs, lanyha meleg időjárásu napra van kilátásunk.

— **(Felülvizsgálat.)** A vármegyei katonai vegyes felülvizsgáló bizottság ma reggel 9 órakor a vármegyeháza közgyűlési termében felülvizsgálatot tartott, mely alkalommal a folyó évi október hó elsején bevonult ujoncok közül tizennyolcan jelentkeztek felülvizsgálatra s ezek közül nyolcan váltak be katonának.

— **(A számonkérőszék ülése.)** A vármegyei számonkérőszék báró Fejérváry Imre főispán elnöklete alatt holnap, október hó 12-én ülést tart a vármegyeházán reggeli 9 órakor.

— **(Pórujárt rágalmazó.)** Hecht Istvánné, egyik szomszédos községbeli lakosnőről a maga falujában az a hír volt elterjedve, hogy erényessége a könnyen kétségbe vonható dolgok közé tartozik s hogy az asszony igen könnyen hajlik a falusi troubadourok szavára. Csakhamar kiszült, hogy ezeket a szeretetreméltó pletykákat a falu egyik legénye, Borus János terjeszti, ki éppen azok közül való, kiknek nem sikerült a szép menyecske

kegyeit megnyerni. Hecht Istvánné aztán a napokban azzal állt boszut a rágalmazón, hogy az utcán kérdőre vonta s a támadt szóvita hevében paprikát szórt a legény szeme közé. Az asszonyt feljelentették a bíróságnál.

— **(Elütötte a kocsi.)** Sok áldozata lett már a sebeshajtásnak. Ugyszólván naponkint meghozza a maga balesetét. — Ma délelőtt a buzatéren egy fuvaros elütött egy öreg koldusasszonyt. Az asszony át akart sietni a másik oldalra, azonban a kocsi rudja elütötte, úgy, hogy az öreg asszony a lovak alá került. A lovak szerencsére megálltak s így az asszonymnak egy kisebb sérülésen kívül egyéb baja nem esett. A szerencsétlenségre az emberek összefutottak s szidták a vigyázatlan kocsist s talán még meg is verik az asszonyok, ha idejekorán odább nem áll.

— **(Elsült fegyver.)** Vig szüretnek alkalmával elmaradhatatlan a lövöldözés, a mivel azt az örömet akarják kifejezni, hogy elérkezett az idő, midőn az Istennek áldását beszedhetik. *Lukács* János fiatal szegzárdi legény is üdvöveléssel köszöntötte a szüretet, a mi azonban reá nézve szerencsétlenül végződött, mert a kezében elsült pisztoly bal kezének mutató ujját leszakította.

— **(Merénylet)** A napokban háromnegyed 8 órakor a magyar-arádi jegyzői lakba eddig ismeretlen tettes golyóra töltött 9 m. méteres revolverrel belőtt. A lövés a kivilágitott folyosó nyitott ajtajának volt irányozva s az ép akkor belépő segédjegyző feje fölött mintegy méternyi magasságban az ajtó szár-

tába furódott. A merénylet oka, célja mindeideig kinyomozható nem volt. Kárt a lövés senkiben nem tett.

— **(Megbomlott toronyóra.)** Az ágostontéri templom renoválását most fejezték be. A templom órája azelőtt sem járt valami pontosan, de a renoválás óta határozottan megbomlott. A mutató például rendszerint 6 órát mutat, mikor egy óra van s a négy oldalon négyféleképp jelzi az időt. Ez az állapot már így tart hetek óta s végre is azért említjük meg, mert hát a toronyóra még se azért van, hogy rajta csak megbotránkozzanak az emberek s hasznát épen semmiben se vegyék. Ha jól tudjuk, van a toronyóráknak gondozójuk is; így hát jó lenne, ha figyelemzetnék azt, hogy reparálja meg a meghibbant szerkezetű órát, hogy ne bomoljék tovább!

— **(Uj apáca-zárda.)** Dunaföldváron a *Németh* János és *Blummerhaber* féle alapítványok által létesített apácázárdába e hónap 6 án vonultak be a Szent Vince nővérek. A Dunaföldvára érkező apácákat — mint értesülünk — nagy ünneppel fogadták s a szokásos egyházi szertartások után nagy körmenettel kísérték a zárdába.

— **(Katholikus legényegyleti táncmulatság.)** Vasárnap, azaz folyó hó 13 án a katolikus legényegylet ifjusága saját helyiségében táncal egybekötött műkedvelői előadást rendez. Szinre kerül: *Inkognitó*, vigjáték egy felvonásban és *Fogadás* vigjáték egy felvonásban. Kezdeté este 8 órakor.

— **(A Vörös kereszt a vidéken.)**

Az országos Vörös kereszt-egylet több fiókja érdekes működést fejt ki. Így a szegzárdi fiók-egylet. Elnökök: *Wosinszky* Mór apát és *Döry* Pálné; jegyző: *Förster* Zoltán; pénztárnok: *Modly* László; orvos: dr. *Hangel* Ignác. A tagállományt 2 alapító, 17 huszkoronás és 56 rendes tag képezte, míg vagyona 2101 kor. 48 fillér volt. A fiók-egylet múlt évi működésének nevezetesebb mozzanatait a következőkben soroljuk fel. A háboru esetén egyes szegzárdi lakosok által tett ajánlatok felülvizsgálása, illetőleg új ajánlatok gyűjtése folyamatra tétetett. Újjá szervezte a választmányt, kiegészítvén azt az emberbaráti eszmék iránt érdeklődő új tagokkal. Közgyűlési határozattal kimondta, — hogy az egyleti működés fokozása céljából új tagok gyűjtése iránt mozgalmat indít. Tíz érdemes szegénynek és a róm. kath. óvodának összesen 181 korona 70 fillér segélyt osztott ki. A Dunaföldvári fiók-egyletnél elnökök: *Báró Fiáth* Lajosné és *Freytag* József; pénztárnok: *Rafael* Leó; orvos: dr. *Schützenberger* Endre; jegyző: *Virág* István. A választmány az előző évek példájára a múlt év folyamán is emberbaráti kötelességének tekintette a helybeli szegények nyomorán enyhíteni s e címen 100 koronát adott ki. A választmánynak f. é. február hó 2 án tartott közgyűlésén báró *Fiáth* Lajosné elnök, tekintettel azon körülményre, hogy Dunaföldvarról távozóban van, lemondását jelentette be elnöki tisztéről. A közgyűlés a lemondó levelet — sajnálattal

— Azt nem.

— Nem? De hát . . . nem értem?!

— Az pedig igen egyszerű dolog. Én nem akarok megnősülni; azt hiszem, hogy sohasem is fogok.

— De kedves Dombegyházy, gondolja meg háromszázezer frank hozomány!

— Méltóságos uram, ez engem teljesen hidegen hagy. Ha ugyanannyi millió, vagy krajcár lenne is, az teljesen mindegy, mivel gyűlölöm az olyan frigyeket, melyeknél a szív érzelmeiről szó sincs, csupán a többé kevésbé nagy hozományról. Tehát méltóságod missziója ez ügyben be van fejezve; részemről még hallani sem óhajtok többé erről. Bocsásson meg, hogy nem lehetek ezuttal szolgálatára, de hát ez mégis túl megy azon szivességek mértékén, melyeket megszoktunk barátainknak ismerőseinknek tenni.

— Hallatlan! Na barátom, maga unicum! Háromszázezer frank . . . Itt a kamarás kissé feleszmélt . . . s mélyen elpirulva, de ideges sietséggel bucsuzott el Sándortól, ki őt a folyosón végig egész az utca ajtóig kísérte.

Sándor, midőn mosolyogva vizatért, egyenesen Leopoldnét kereste fel, ki hálósobájában időzött.

— Édes, kegyed hallgatózott?

— Igen; de hisz ez megbocsájtható, nem?

— Nem igen, mivel ezzel azt árulta el, hogy nem bizi k bennem.

— Ah, bocsásson meg Sándor! Hisz nem hihetem oly nagy boldogság ez, hogy nem hihetem!

— Nős és most meggyőződött róla? kérdé moso-

magát. Lehet, hogy szerette a szép, gögös bárónő a daliás kapitányt, s talán volt most reménye *Petkócy*nak illetőleg . . . de *Petkócy* halála minden reményeit romba döntve, s így inkább a halálba követte őt, semhogy örömtelen éljen itt egyedül, szívével. Különbben ez csak feltevés volt, mert öngyilkosságának indító okáról senki bizonyost nem mondhatott volna, legkevésbé tudhatta meg valaki az öreg bárónőtől, ki élet és halál között lebegett, s ki leánya temetésén magánkívül, agyban fekvő beteg volt.

A kis Sándorka, a kis árva képezte most Sándor és Éva asszony egyedüli örömét is. Hisz ily koru csecsemőnél minden nap van valami újabb bájos jelenség. Mindig szebb, okosabb, kedvesebb lesz a gyermek s ezen a felnőttek úgy tudnak örülni. Sándor és Éva asszony szerelme most mintegy háttérbe szorult, hogy a kis Sándorka mint élő *Vető* feküdt közöttük. Éva asszony pedig bájai pompájában volt, dacára negyvennégy évének; minden tekintete, minden mozdulata bájt, kéjt sugárzott. Tengerkékes zöld szemei delejes erővel vonzottak, anélkül, hogy ezt tudta volna. Sándor pedig a férfi szépségnetovábbjává vált.

Ismét lepergett egy év az idők orsóján és ismét karácsony est következett. A Sándor előtt kétszeresen kedves ünnep, hisz e napon volt nevelő anyja névnapja is. Sándor a gyárból jött; a munkásoknak előleget fizetett ki pénztárosával, hogy tehetségükben állhasson az ünnepeknek örülni, egyszermind a délutánra beszünteté az üzemet.

Sietve lépegetett az uton át a csikorgó havon, mi-

vette tudomásul s ragaszkodásának kifejezése gyanánt egyhangulag elhatározta, hogy a lemondást nem veszi tudomásul s küldöttségileg kéri ő méltóságát, miszerint addig, a míg Dunaföldváron tartózkodik, a fiókegylet élén megmaradjon. Az érdeknek ily módon való elismerése méltó jutalmát képezi azon fáradhatatlan tevékenységnek, melyet a báróné a fiókegyesület felvirágzása érdekében évek során át kifejtett. A tevékeny tisztikar különben minden alkalmat megragadott, hogy a fiókegylet munkakörét tágítsa s magasztos célú intézményünk szükséges voltát a nagyközönség köztudatába is bevigye. Volt a fiókegyletnek 21 husz koronás, 146 két koronás rendes tagja és 1231 korona 97 fillér vagyona. — A lengyeltóti fiókegylet a Somogyvármegyei választmány kötelékében működik közre. Elnökei: *Berzsenyi Gerőné* és *Plachner Sándor* főszolgabíró; jegyzője *Kovács Lajos* körjegyző; pénztárnoka: *Scheurer Károly* kir. aljárásbíró. 3 alapító, 6 huszkoronás és 73 rendes tag mellett a fiókegylet vagyona 1102 korona 76 fillérre gyarapodott. A lelkes választmány mult évi tevékenységének főbb mozzanatát a következőkben foglaljuk össze: a fiókegylet saját pénztára javára táncal egybekötött zeneestélyt rendezett, mely 130 korona tiszta jövedelmet hozott, a kaposvári »Mária Valéria-árvaház« támogatására a fiókegylet 100 koronát folyósított, így óhajtván jótékonytáncot gyakorolni. Az ügymenet rendes folyásáról tanuskodik az a körülmény, hogy a fiókegylet az

év folyamán két közgyűlést és egy választmányi ülést tartott.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1901. okt. 11. délután 2 órakor

Barometer (redukált) = 758.9 mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = 11.4 °C.

> maximuma: 12.8 °C.

> minimuma: 9.0 °C.

} tegnapi.

Párányomás: 6.9 mm.

Relatív nedvesség: 69. %

Felhőzet: 10¹ Cum. N/W.

Szélirány s erő: NW. 5. —

Csapadék 24 órai 0.

Harmatp. 3.8 C.

Szeles, borult, hűvös, esőzésre hajlamos i. v

Dr. Cser.

Idegenek Pécssett.

— Október 10. —

Arany-hajó-szálló. Auspitz D., utazó, Bécs. — Magyar Leó, utazó, Bécs. — Hirsch Miksa, utazó, Bécs. — Wallmarin Rickard, utazó, Triest.

Vadomber-szálló. Br. Fejérváry Géza, miniszter, Bpest. — Ungvár Béla, vállalkozó, Kaposvár. — Kincler Vilmos, kereskedő, Szolnok. — Albach Rezső, tábornok, Bpest.

Mátyás király-szálló. Feigler Miklós és neje, nyug. gazdatiszt, Pécs. — Mosonyi Géza, ügyvédjelölt Pécs.

Nádor-szálló. Bóna Ferenc, vendéglős, Vinokovce. — Dorner Pál, kereskedő, Barcs. — Bogyay

József, földbirtokos, Diós-puszta. — Dr. Gombos Albin, tanár, Brassó. — Kenessey István, szolgabíró, Szigetvár.

Művészet, irodalom.

○ A bor. Tegnap este harmadszor adták Pécssett *Gárdonyi* falusi történetét, a Bort, ezuttal azonban csaknem üres ház előtt. Nagyon kevesen voltak, de nem csoda, hiszen nagyon kellemetlen idő volt, a közönség inkább otthon töltötte az estét. Az előadás különben ép olyan volt mint a másik két előadás, csak egy kicsit vontatottabb volt. De nem csoda, mert hiszen a színészre rossz benyomást tesz, ha üres ház előtt játszik. Bármilyen jó kedvvel fogjon is hozzá szerepéhez, ha föllebben a függöny és alig lát néhány főt az ülőhelyen, rögtön lecsappan kedve és üresen, érzés nélkül játsza végig a darabot, mert muszáj játszani. Kívánatos volna, ha közönségünk jobban pártolná színészeinket. (o. p.)

○ A renaissance. Alfieri azt mondta, hogy emberi növény egyszer nőtt nagyra, akkor is XV. században, akkor is Olaszországban. A renaissance napja, a mely az emberi növényt olyan magasra növesztette, máshová is elküldte sugarait és az olasz renaissance-szal közel egyidőben Spanyolországban is támadt egy új renaissance-művészet, a melyet a közös nagy nap növelt, de melynek minden izén meglátzott, hogy spanyol földben született. A spanyol építészet legszebb virágai akkortájt hajtottak ki: a sevillai városház, az Escorial, a

dön legnagyobb bámulatára a raktár bolt előtt Hegyháthy kamarás négyes fogatát pillantá meg. Mi ez? Hogy merészelt ez az ember ide jönni! Mi dolga lehet Évánál, vagy tán őt keresi? Lázás sietséggel nyitott be a raktárba, hol Leopoldné halvány arccal Hegyháthyt pedig örökké fess bonvivant ábrázatával találta, heves beszéd között.

— De hisz itt jön maga az érdekelt, véle Leopoldné fájdalmas mosolylyal s így én feleslegessé váltam. Isten önnel méltóságos úr!

— Kezeit csókolom asszonyom! Nos igen; beszélni óhajtanék Önnel Dombegyházy úr. De meg vallom itt rettenetes hideg van.

Sándor habár gyűlölte ez embert, mégis kénytelen volt felkérni a kamarást, hogy kövesse a fűtött üveg folyosóra, egyéb más helyiségbe nem vezette volna, mivel azzal a család szentélyét vélte bemocskolni.

— Méltóztassék helyet foglalni Méltóságos uram, s kérem parancsoljon velem — mondá Sándor közömbösen figyelve a kamarás arcára.

— Hja kedves uram, az nem megy oly gyorsan, amint hinné; azonban rajta leszek, hogy hamarosan megismertessem jövetelem céljával. Kegyed ezelőtt két évvel Párizsban volt mint volontair a cégnél?

— Igen.

— S abban az időben egy hölgyet mentett ki a Szajnából, aki véletlenül abba beleesett?

— Ugy van, habár a véletlenségről más fogalmaim vannak.

— Ugy? Tehát azt hiszi, hogy öngyilkossági szándékból ugrott volna a vízbe?

— Igen, azt hiszem, mivel még a vízben is dulazkodott s folyton kiáltá: lessez moi, lessez moi donc! De én azért kievickéltem vele . . .

— Tudja Dombegyházy úr, hogy kinek a leánya volt az a hölgy?

— Igen Furniere vikomte belügyminiszteri államtitkár leánya. Hiszen ha nem az lett volna, — aligha kaptam volna a becsületrend tisztikeresztjét!

— Igen, igen — az már igaz. Hát nézze édes Dombegyházy, a főispán ő méltósága megbizott, hogy fürkészszen ki magánál, nem-e érezne hajlandóságot azt a megmentett lányt nőül venni. A külügyi hivatal révén jött ez a bizalmas privát tapogatózás. A leány soká beteg volt, s ahogy felépült ön már elhagyta Párist. Nagy utánjárással aztán megtudta a leány atyja, hogy ön Londonba tartózkodik. Azonnal felutazott a Furnier család jogtanácsosa Londonba, — de ön akkor már ismét vissza utazott Magyarországra. No most, felkérték a magyar kormányt, hogy nyomozza ki, hol tartózkodik az a bizonyos Dombegyházy Sándor. Azonnal meg találták volna, ha folyamodott volna a becsületrend tisztikeresztjének viselési engedélyéért; de ezt előttem megfoghatatlan okokból nem cselekedte, s így bizony soká tartott míg a család megtudta holtartózkodását. És most azt kérdem öntől édes Dombegyházy öcsém, elvinné-e Furnier Agathát feleségül, potom háromszázezer frank móríngjával? Ugy-e ez szédületes szerencse?

— Bizony az.

— Nos, — kiáltá mohón a kamarás — vihetem az örömhirt?

saragossai San-Engraci templom, a madridi érseki palota; azok a nagy templomok, a melyek az Alhambra udvarait és termeit ellepik, csodálatos boltívek alatt, a kórusok faragott szárnyai közt még most is ott suhog a romantika lehellete. Ezeknek a csodálatos épületeknek a képeit mind megtalálni a Nagy Képes Világtörténet 136. füzetében. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője dr. Marcali Henrik, egyetemi tanár, ki egyúttal a kötet írója is. Egy-egy kötet ára diszes félbőr-kötésben 16 korona; füzetenkint is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján.

○ Schubert dalai. I. füzet magyar és német szöveggel: ára 60 fillér Tartalma. 1) Az én helyem. — 2) Messze földön. 3) Atlas 4.) Képe előtt. Korszakalkotó és hézagpotló vállalatot indit meg ezzel a magyar dalművelés terén a Bárd Ferenc és testvére budapesti zeneműkiadó cég. Minden művelt nemzet a maga nyelvén éneklie a világ legnagyobb dalszerzőinek: Schubert, Schumann, Mozart, Mendelson, Rubinstein, Brahms, Grieg stb. dalait, csak mi magyarok maradunk e tekintetben hátra, csak nálunk fordul elő, hogy eme klasszikusok dalai jó énekelhető magyar fordítás hiányában idegen nyelven adatnak elő, vagy csak hevenyészett, rossz fordításban, amely sem a szöveg értelmére, sem a légzetvételre, sem a prozodiára, sem a ritmikára és frazirozásra nincs tekintettel.

Ezen hiányon is segítve lesz, amidőn a kiadó cég magyar műdalokat juttat a magyar közönség kezébe. »Idegen dalok magyar gyűjteménye« cím alatt 1-én 16 oldalnyi terjedelemben fog megjelenni és tartalmazni fogja a legkiválóbb idegen dalszerzők dalait úgy az eredeti nyelven, valamint gondos, jól énekelhető és a szöveget minden tekintetben érvényre juttató magyar fordításban, énekre és zongorára, közép hangra alkalmazva.

A vállalat szerkesztője Ciglányi Béla pécsi kir. ítélőtáblai bírósági elnök, ki hosszu évek óta foglalkozik ennek megteremtésével és kinek két kötetben megjelent »Műfordítások, mint dalszövegek« című munkája oly nagy elismerésben részesül, hogy eme vállalat erkölcsi sikeréhez Ciglányi neve és a kiadó cég feltétlen biztosítékot nyújtanak.

Ezzel megszűnik hazánkban az e téren tapasztalható elmaradottság és ha ki lesz szorítva hangverseny termeinkből, iskoláinkból és a magánhasználatból az idegen nyelv és megtisztulva kerülnek ki a nyelv idegensége következtében eddigelé nem igen érvényesülhetők klasszikus dalok, úgy testté lesz ezen a téren is az ige: Minden a magyarságért! Mert tény, hogy hazai édes nyelvünknel dalra termettebb, gyönyörűbb nincsen a világon.

Az idegen dalok Schubert dalaival kezdődnek. A II-ik és további füzetek »Szép molnárné« »Téli utazás« című ciklusokat teljesen és Schubert egyéb dalainak legkiválóbbjait fogja tartalmazni.

Minden klasszikus zene és különösen a dalok iránt érdeklődőknek figyelmébe és pártolásába ajánljuk ezen igazán szép zeneműveket.

A PÉCSI NEMZETI SZÍNHÁZ JÖVŐ HETI MŰSORA.

Vasárnap, okt. 13 án: délután *Üdvöske*; este *Cigány*. G. Miklóssy Ilona első fellépte.

Hétfő, okt. 14-én: *Romeo és Julia*. Ifjusági előadás leszállított helyárrakkal.

Kedd, okt. 15-én: *Bolond*.

Szerda, okt. 16-án: *Cigánybáró*.

Csütörtök, okt. 17-én: *Lecouvreur Adrienne*.

Péntek, okt. 18-án: *Viceadmirális Tiszayné* első felépte.

Szombat, okt. 19-én: *Sasok*. Itt először.

— Az előfizetési díjakkal hátralékban levő t. előfizetőinket hátralékaik mielőbbi szives beküldésére kéri a kiadóhivatal.

Folyó szám 14. Idénybérlet 14. Páros bérlet.

Nemzeti színház.

Ma, szombaton, október 12-én:

Bolond.

Mese 3 felvonásban.

Személyek:

Deli urfi	Mezey Andor
Pimpó, korcsmáros	Vágó Béla
Piroska,	Staud Margit
Kékike,) leányai	N. Takács J.
Fehérke,)	Szirmay Olga
Ellák,)	Kozma Pista
Böngér,) nemes ifjak	Kardos A.
Csudamér)	Sáfrány Vilmos
Birigó, sekrestyés	Nádasy József
Bimbó,) csavargó bohócok	Szilágyi A.
Bimbilla,)	Kapossy J.

Holnap, vasárnap, október 13-án:

Délután 3 órakor fél helyárrakkal:

Üdvöske.

Este fél 8 órakor rendes helyárrakkal:

Cigány.

Törvénykezés.

§ Ki a tolvaj? Kél János ma délelőtt nem a legnagyobb öröme és mulatságára a pécsi kir. törvényszék elé került, mivel azzal vádolták, hogy f. é. március 28-án reggel Mezőkényesen Hollenbach András gazdálkodótól a padlásról három zsák lisztet lopott. A tárgyalás alkalmával tettét tagadta és mivel semminemű bizonyíték nem szólt a mellett, mintha csakugyan a vádlott, Kél János követte el volna a lopást, a pécsi kir. törvényszék fölmentette, az ügyész azonban a fölmentés ellen föllebezett.

Bűnügyi felelővíteli tárgyalás a pécsi kir. törvényszéknél.

1901. évi október hó 14-én.

4426. Kovacsak Matia ellen magánlakmegsértése miatt.
5669. Néne Mihályné ellen becsületsértés miatt.
5810. Schrauf Mátyás és társa ellen lopás miatt.
5687. Szili Lajos ellen lopás miatt.
5605. Fürst Mór és neje ellen zártörés miatt.
5643. Kovács (Mugli) György ellen súlyos testi sértés miatt.

1901. évi október hó 16 án.

6081. Öreg Zók József és társai ellen halált okozott súlyos testi sértés és közcsend elleni kihágás miatt.

1901. évi október hó 18-án.

6511. Tóth Imre ellen súlyos testi sértés miatt.
6330. Kis József ellen erőszakos nemi közönségesség miatt.

7493. Pentaller Adám ellen súlyos testi sértés miatt.

1901. évi október hó 19-én.

5650. Hergenröder János ellen könnyű testi sértés miatt

5689. Matikovics József ellen becsületsértés miatt.

5719. Kis Kálmán ellen becsületsértés miatt.

5797. Fejes Antal ellen rágalmozás miatt.

5799. Tichy Aladár becsületsértés, közcsend elleni kihágás és Klafszky Mihály, ugy Taschnig Katalin ellen rágalmozás miatt.

5801. Fejes Antalné ellen becsületsértés, Blauhorn Gizella ellen becsületsértés és más ingó vagyona megrongálása miatt.

T a n ü g y.

(Az építő-ipari téli tanfolyamra a budapesti m. kir. állami felső építő-ipariskolában (Budapest, VII. ker., Csömöri-ut 84—86. sz.) a beiratások október 15 től 28-ig lesznek a köznapokon este 6 órától 7-ig, vasárnap délelőtt 10 órától 12 óráig. A tanfolyam négy téli félévre terjed s a tanítás évenként november 3-tól március végéig tart. A tanfolyamot végzett tanulók — ez idő szerint — abban az esetben, ha az illető iparág terén legalább öt évi gyakorlatot tudnak felmutatni, a kőműves, a kőfaragó, vagy az ács mesterséget önállóan gyakorolhatják. Tanulóknak felvétetnek a 15 évet betöltött, erős, egészséges testi szervezetű kőműves, kőfaragó ács tanoncok és segédek, a kik folyékonyan és helyesen olvasni, írni és számolni tudnak, a kik a nevezett iparágakban gyakorlatilag foglalkoztak; a megkivánt legkevesebb gyakorlati idő egy építkezési időszak. A jelentkezésnél szükséges iratok:

1. Keresztlevél, vagy születési bizonyítvány.
2. A jelentkező által végzett összes iskoláról szóló bizonyítvány.
3. Az első fokú iparhatóság által hitelesített bizonyítvány a gyakorlati működésről.
4. A másodszer történt himlőtársról szóló bizonyítvány.
5. Erkölcsi bizonyítvány.

Lefizetendő díjak: a beiratási díj 4 kor., tandíj 20 kor., szertári biztosíték 4 kor. A másod-, harmad- és negyedik évfolyamra jelentkező tanulók levélben is iratkozhatnak a bizonyítványok és díjak beküldése mellett.

Közgazdaság.

□ Szőlővesszők az állami telepekről. Darányi Ignác földmívelési miniszter körrendeletet intézett a kerületi borászati felügyelőkhöz, mely szerint a kedvezményes vagy ingyenes szőlővesszőért való folyamodványok a borászati felügyelők útján november 30-ig a földmívelésügyi miniszterhez küldendők be. A rendes áron beszerezni óhajtott készletet a gazdaközönség végső ajánlatokkal a borászati felügyelőknél már most bejelentheti.

TÁVIRATOK.

— **Polónyi Géza levele.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Polónyi Géza ma bucsulevelet intézett Hajdu Szoboszló választó polgáraihoz, melyben hálaát nyilváníttja a kerületnek a hosszú ideig iránta tanusított bizalomért. Visszapillantást tett levelében az elmúlt eseményekre, melyek három országgyűlés alatt történtek, míg Hajdu Szoboszlót a Házban képviselte. Szerénytelenül nélkül mondhatja, sokat dolgozott, sokszor hibázhatott is, de az elvűség ellen sohasem vétett. Sajnálattal konstatálja azt a féktelen szenvedélyt, melylyel megbuktatására törekedtek, melylyel római katolikus vallása ellen az evang. református világi és egyházi vezetői izgattak. Megbuktatásom alkalmakor megtartott szoboszlói hálaistentisztelet — írja Polónyi — megnyithatja szemét azoknak is, kik nem látnak, de zsoltárait alig hallgatja meg az Ur. Végül boldogságot, felekezeti békét kíván volt választóinak, kijelentve, hogy többé nem vállal mandátumot.

— **Sikkasztó megyei tisztviselő.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A budapesti rendőrség ma délelőtt Pető János volt megyei tisztviselőt, több ezernyi korona óvadéksikkasztásért letartóztatta.

— **Öngyilkos legény.** (A „Pécsi Figyelő“, eredeti távirata.) Erdély Mihály makói legény nem vált be katonának s ezért szeretője elhagyta. Ma délelőtt mikor pajtásai bevonultak, elkísérte őket a vasuti állomásra s elbucszva tőlük föblelte magát.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Egy Meisner-féle

vaskályha

hozzátartozó csővezetékekkel, egészen új karban, jutányos áron eladó Vilmos-utca 17. sz. alatt.

Nagyterembe, vendéglőhelyiségekbe igen alkalmas.

!! Éppen most jelent meg !!

A Pécs szab. kir. város és határában levő épületek jegyzéke

(Háztulajdonosok névjegyzékével)

ára 2 korona.

Kapható lapunk kiadóhivatalában.

Grün Bernát
UTÓDA

férfiszabó

PÉCS, Zsiga gyógyszertár fölötti emelet.

Alapított 1865-ben.

A vidék egyik legnagyobb és legrégibb elsőrendű

szabó-üzlete

ajánlja dusan felszerelt raktárát a legkitűnőbb minőségű szövetekben, melyekből mindennemű

férfi-ruhák

a cég tulajdonos személyes felügyelete mellett, a mai kor igényeinek megfelelőleg a legkiválóbb gondnal, olcsó árban készíttetnek.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve vagyok

kiváló tisztelettel

Grün Bernát utóda.

Borkereskedők és vendéglősök
figyelmébe!

A szüret javában folyik, a must kitűnő, a kiejedt bor tüzes és édeskés.

Az idei termés. — mely körülbelül 1000—1400 hl. — mind zubányai, akasztói és göntéri különlegesség, miket az érdeklődők szives figyelmébe ajánlok.

Jantsits Sándor,

siklósi szőlő-nagybirtokos.

Egy jó házból való fiu tanoncnak felvétetik

Kacskovics Géza

✱ fűszer- és csemege kereskedésében ✱
Pécsett, Jókai-tér 5. szám.

Emeleti utcai lakás,

mely áll 2 szoba, alkov, konyha és mellék helyiségekből, az

Árpád-utca 31. szám alatti házban november 1-től kiadó.

Évi bér 280 korona.

Bővebbet ugyanott a házmesternél vagy lapunk kiadóhivatalában.

Kitűnő

őszi

Liptó-kárpáti
juhturó!

dobozokban 1 és 2 K. — kimérve is.

Görci Maroni

kilója 50 fill.

Továbbá mindennemű halcsemegek, haringfélék, angolna, friss Caviár és a t. darabonként vagy dobozokban.

Angol tea-szalonna

szép husos. Kilója 2 k. 40 fill.

Naponta érkezik most friss szepeségi paprika és b.-ujhelyi

tormás-kolbászkák

NICK A. K. csemege-kereskedése.

Pécs, Király-utca 1. sz.

(Bazár-udvar.)

Teljesen higany és ólommentes ártalmatlan készítmény

„Hajnal crème“

elismert biztos hatású kéz és arc-szépítő szer eltávolít minden bőrtiszátalanságot. Az arc bört bársonypuhává teszi és az arc szép, üde és ifju szint nyer.

1 tégely „Hajnal-crème“ 1 kor.

Kapható:

Krebsz Ödön

drogueria és illatszer üzletében
PÉCS, Irgalmas-utca 10. sz.

A Pécsi Takarékpénztár épületében, Széchenyi-tér 9. szám,

egy 5 szobás

és

egy 6 szobás

LAKÁS

fürdőszoba és egyéb mellék helyiségekkel

azonnal bérbeadó.